

Laadukas ohjaus ja ohjaustarvearviointi

Jukka Lerkkanen, 4.12.2013 Mikkeli

Esittely

- Keitä ohjausalan toimijoita te edustatte?
- Koulutuspäällikkö (opettajien jatkokoulutus, henkilöstöhallinto), ammatillinen opettajakorkeakoulu, JAMK 06-
- Research Associate, FSU 2011-
- opettajien jatkokoulutuksen yliopettaja, opinto-ohjaus 04-06
- koordinoiva opinto-ohjaaja 02-04 JAO
- Väit. 2002 ”Koulutus- ja uravalinnan ongelmat”

Sisältö

- Laadukas ohjaus: peruskäsitteet
- Laadukkaan ohjauksen elementit
- Ohjauksen tarve tno-palvelujen määrittelijänä
- Ohjauksen tarpeet elämänkaaren eri vaiheissa

Laadukas ohjaus: peruskäsitteet

- ura-käsite
- ohjaus-käsite
- urasuunnittelu
- urasuunnitteluvalmius

Ura-käsite

- ”Mikä ero on uralla ja haudalla?”
- ”Career” , ”karriär”
- On kulttuureja, joissa ei ole ura- (tai ohjaus-käsitettä) lainkaan
- Suomenkin kielessä ”uraan” liittyy negatiivisia konnotaatioita
 - uraihminen
 - rakensi poliittista uraa
 - uran huipulla
 - uraputki...

Ohjaus-käsite

- Ohjauksessa asiakas jäsentää itsenäisesti, ryhmässä tai ohjaajan tuella todellisuuttaan ja tavoitteitaan siten, että asiakkaan kyky muodostaa ja toteuttaa elämänsuunnitelmiaan kasvaa (Lerikkanen 2012).
- Tavoitteena on asiakkaa omien suunnitelmien ja valintojen, vastuullisuuden sekä itsenäisyyden kehittyminen **päätöksentekoprosessin** avulla.
- Ohjaajan tehtävä on toivon lisääminen (Aki Kaurismäki)
- Ohjaus on matkakumppanuutta - kuljetaan samaa tietä ja jaetaan eväät. (Nummenmaa & Lautamatti, 2004)

Urasuunnittelu

- Urasuunnittelu on tavoitteellista elämänsuunnittelua.
- Se on yhteydessä kykyihin, kiinnostuksiin, mahdollisuuksiin ja tulevaisuuden odotuksiin
- On luonteeltaan avoin kysymys: on olemassa useita ratkaisuvaihtoehtoja
- Niihin liittyy yksilön sisäisiä tai ulkoisia muuttujia
- Lopputulos on epävarma
- Liittyy hyvin merkityksellisiin elämänvalintoihin

Urasuunnittelun perusajatukset

- Opiskelijan toimijuuden kasvattaminen koskien hänen koulutus- ja uravalintaansa
- ***Urasuunnitteluvalmiuksien*** (CMS) kehittäminen ja valmistautuminen kohtaamaan elämäään liittyviä ammatillisia muutostilanteita

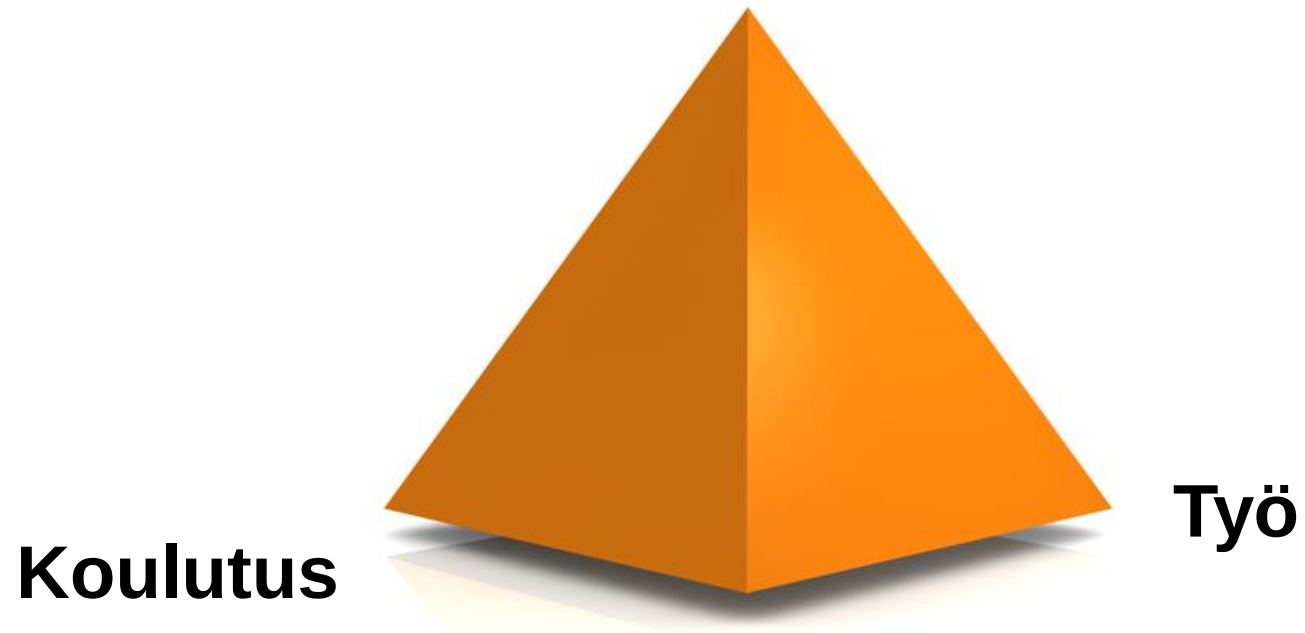
Urasuunnitteluvalmiuden määrittely

Urasuunnitteluvalmiudet viittaavat **useisiin kompetensseihin**, jotka antavat yksilöille ja ryhmille hallitun tavan **kerätä, analysoida ja jäsentää omaa itseään, koulutusta ja ammatteja koskevaa tietoa** sekä **taidon tehdä ja toimeenpanna päätöksiä ja siirtymiä**. (Professori R.Sultana; käännös M. Launikari)

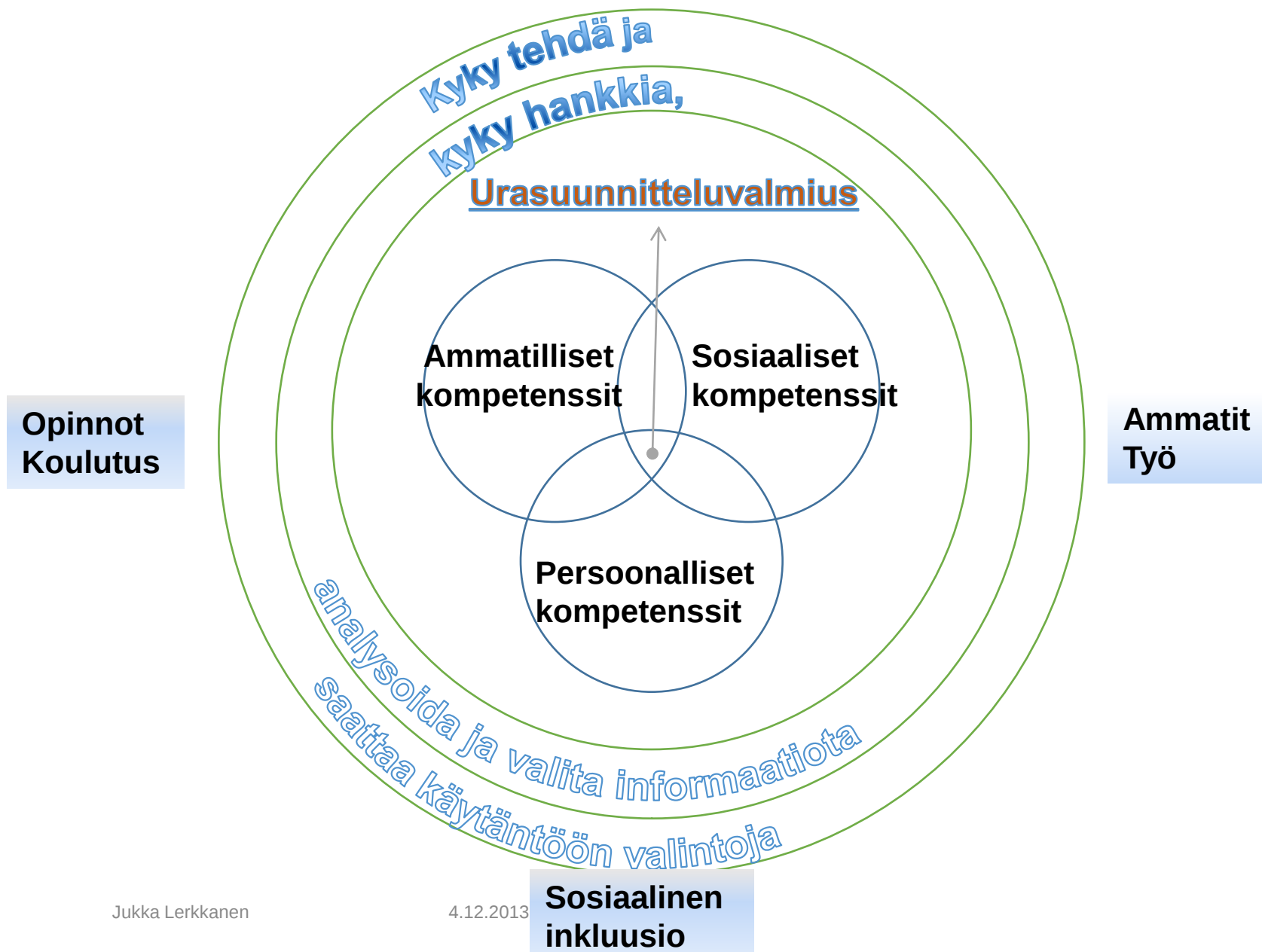
...ja osallisuuden kokemuksesta yhteiskunnan jäsenenä (Gravina & Lovsin 2012)

Career management skills (CMS) refer to a whole range of competences which provide structured ways for individuals and groups to gather, analyse and organise self, educational and occupational information as well as the skills to make and implement decisions and transitions. (Sultana, 2009)

Sosiaalinen inkluisio

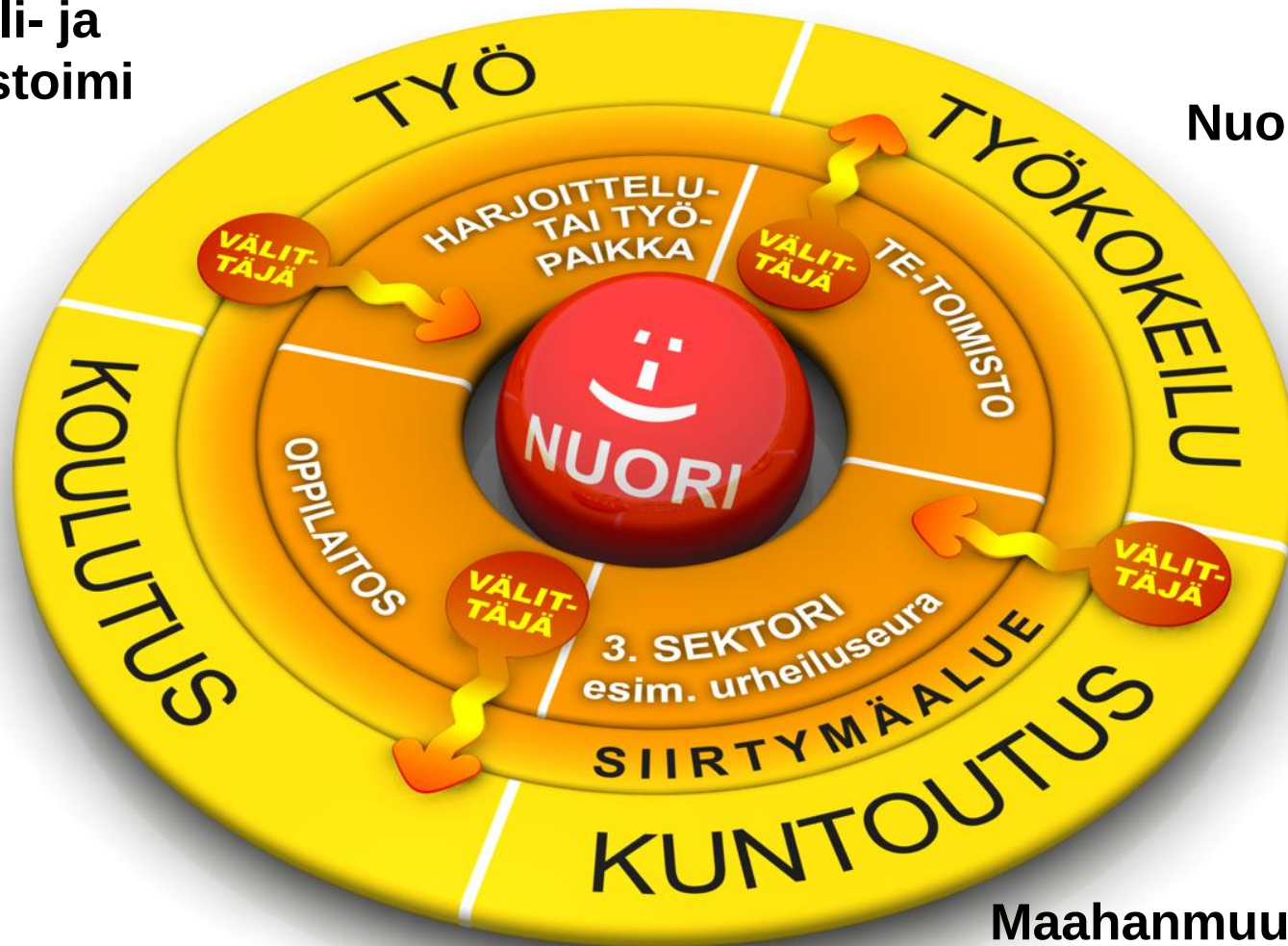

Urasuunnitteluvaimiudet (ELGPN 2012)

Sosiaali- ja
terveystoimi

Nuorisotoimi

Kattavat tieto- ja
informaatiopalvelut
olemassa olevista mahdollisuuksista
alueella

Maahanmuuttaja-
palvelut